

Aarhus, den 15. september 2021

- Det talte ord gælder.

Ordførertale til Budget 2022 fra Venstre i Aarhus Byråd.

Aarhus kan mere og aarhusianerne er parate. Verden, Danmark og Aarhus har været vidner til 1½ år, der har været særdeles udfordrende. Den globale corona-pandemi, kom med meget kort varsel og ramte os i det tidlige forår 2020 og ramte ganske brutalt og vendte op og ned på "det kendte og trygge"; nemlig det samfund vi i fællesskab har bygget op.

Klimaforandringer bliver tydeligere og tydeligere, både i de billeder, vi ser fra rundt om i verden men også billeder fra lige her, i Danmark og i Aarhus. Det kan tydeligt konstateres at verden bestemt ikke længere er som i de gode, gamle dage – eller blot for få år siden. Forandringerne overrasker i deres intensitet og uforudsigelighed. Og med god grund aner man bekymring og en vis usikkerhed over for fremtiden blandt os alle og måske især blandt de unge.

Heldigvis oplever vi også en tid, hvor grundpillerne i vores samfund viser deres styrke. Corona-pandemien ser ud til at være under kontrol. Pandemien har vist os at

vi har et stærkt civilsamfund, et stærkt fællesskab og en stærk vilje. Århusianerne, de aarhusianske virksomheder og institutioner har hver især bidraget til at også Aarhus som kommune og bysamfund i dag står et godt sted - hvor vi igen kan kigge fremad og hvor vi igen kan (og skal) tro på fremtiden. Fre Venstres side skal der lyde en stor tak til hver enkelt aarhusianer, hver enkelt virksomhed og hver enkelt institution – I har bragt os sikkert igennem krisen, I har udvist samfundssind og sammen har vi passet på hinanden. Det er bestemt ikke en selvfølge – men I gjorde det. Nogen kalder det resiliens, andre kalder det robusthed. Disse evner skal vi fortsat bevare, styrke og anvende i tiden der kommer. Det kræver at vi - som bystyre - udviser mod og rettidig omhu. Udviser lederskab!

Rettidig omhu er det, vi har brug for, når vi taler klima- og energiplanlægning, når vi taler begrønning af byen og oplandet, når vi taler et sammenhængende mobilitetssystem i hele kommunen, når vi taler en ren by, når vi taler sund bosætning i frisk luft og når vi taler klimatilpasning.

Det er nu, vi skal investere og sikre fremtidens positive afkast og den positive udvikling. For nutiden kalder på, at vi udviser lederskab og skaber LØSNINGER på de udfordringer som vi står over for.

Derfor ærgrer det også Venstre, at Borgmesteren med sit budgetforslag ikke lægger op til dette vigtige lederskab for vores by, men i stedet serverer det, der mest af alt ligner "en tynd kop the" i forhold til potentialerne, når vi med budgettet fordeler millionerne/milliarderne for de kommende år. Hvori ligger Borgmesterens og Socialdemokratiets ambitioner ? Selvom det ikke er mængden der er afgørende så er det da lidt tankevækkende at A har indmeldt 17 budgetforslag til dette års budgetforhandlinger og V har indmeldt 37 ! Og vi er end ikke dem med flest forslag, men vi har finansieringsforslag der som minimum matcher vore ambitioner og budgetforslag !

Venstre går også til dette års budgetdrøftelser med ambitionerne om at det ikke skal være dyrere at være aarhusianer eller dyrere at drive virksomhed i Aarhus Kommune. Den seneste tid/Corona-pandemien har vist at det er svært nok at drive virksomhed, sikre arbejdspladser og have en stabilitet omkring ens privatøkonomi, der gør at man tør tro på fremtiden. Regeringen planlægger flere skattestigninger og har allerede gennemført mere end 20 skattestigninger. Kigger man på de røde støttepartiers krav til flere penge i finansloven er der desværre udsigt til endnu flere skattestigninger. I Venstre tror vi på at der fortsat er mulighed for at hente effektiviseringsgevinster, bl.a. gennem øget anvendelse af ny teknologi og via øget digitalisering – disse muligheder skal anvendes til at styrke vores velfærdsområder –

her er vi bl.a. presset på demografien og på manglen på fagligt uddannet personale.

Vi er en kommune i vækst og det gør at den samlede økonomi vokser og denne fortsatte vækst understøttes bedst – efter Venstres opfattelse – ved at vi sikrer et godt erhvervsklima og sikrer stabilitet omkring familiernes økonomi.

Sundhed og Omsorg

Venstre går til dette års budgetforhandlinger med fokus på at få styrket tilliden til ældreplejen i Aarhus Kommune. Vi er parate til at prioritere det nødvendige fokus og den nødvendige økonomi for at sikre en god og værdig ældrepleje i Aarhus. For Venstre handler de aktuelle/fortsatte udfordringer absolut ikke om økonomi alene.

Det handler også om at arbejde med kulturændringer der hvor det er nødvendigt og det handler om en styrket ledelse og en styrket faglighed. Vi vil have et stærkt fokus på inddragelse af beboer- pårørenderåd og ikke mindst vil vi have et stærkt fokus på at også ældre borgere i denne kommune skal sikres et reelt frit valg, både i valget af hjemmepleje og i valget af plejehjem. Det handler om det frie valg men det handler også at have blik for at vi er forskellige.

Følgende punkter er det der står øverst på Venstres dagsorden:

- Primært: Sikre valgfriheden for den enkelte ældre
- Et generel løft at økonomi
- Fokus på faglighed og ledelse

- **Bedre inddregelse af beboere, pårørende og frivillige**

Sociale forhold og Beskæftigelse:

Social- og beskæftigelsesområdet har Venstres store bevågenhed. Udfordringerne er store på socialområdet og især på voksenhandicapområdet – her gør Aarhus

Kommune det slet ikke godt nok og fra Venstres side er vi fortsat parate til at finde de nødvendige midler til dette område. Pårørende, beboere og medier sætter

løbende fokus på konkrete problemstillinger og det skal vi som kommune få løst –

det drejer sig om nogle af vore mest sårbare borgere. Vi vil fortsat prioritere et

stærket samarbejde med frivillige organisationer der arbejder med at bekæmpe

uønsket ensomhed, fokus på initiativer der har oplysende eller oplevelsesmæssigt indhold for personer ramt af ensomhed og fokus på initiativer der medvirker til at bryde social isolation pga nedsat funktionsevne.

Aarhus kommune har et kæmpe forbedringspotentialt på beskæftigelsesområdet og især når det drejer sig om beskæftigelse hvor der skal være et særligt fokus på vore medborgere med ikke-vestlig baggrund. Det er uansvarligt ikke at tage endnu mere hånd om de store udfordringer Aarhus har med rekruttering/integration – dette både set i forhold til det enkelte menneske men bestemt også for vores samfund, virksomhederne og økonomien.

Venstre foreslår – og det ser ud til at Regering er enig i !! at indsatsen og fokus i langt højere grad end hidtil skal være på at få folk i beskæftigelse. Venstres fokus går ligeledes fortsat på at indsatsen for opkvalificering af de nyledige skal ske i et offentligt-privat samarbejde, hvor indsatsen for de nyledige lægges ud til private aktører, og der samtidig afsættes nødvendig midler til opkvalificering af nyledige til de aktuelle jobåbninger. Det kan være digital opkvalificering eller anden form for kursus, der målrettes nye jobområder, således at vi hurtigst muligt kan støtte ledige og få dem tilbage i job og således forebygge sociale, økonomiske problemer som følge af langtidsledighed.

Udvalgte fokuspunkter:

- **Primært: Tryk færden i hele Aarhus – flere indsatser mod kriminalitet**
- **Styrket integration er nøglen til styrket velfærd og beskæftigelsen skal styrkes, primært blandt ikke-vestlige indvandrere**
- **Fokus og økonomi til voksenhandicapområdet herunder kvalitet for vore medborgere i bofællesskaber**

Kultur og borgerservice – forenings- og idrætsområdet

Kultur binder os mennesker sammen.

Uanset om du foretrækker at slentre rundt mellem de fantastiske udstillinger på

ARoS eller hellere vil danse natten lang til en koncert med dit favoritband – ja, så er kulturlivet og dets mangfoldigheder det, der binder os sammen i et fællesskab af oplevelser. For os i Venstre er nøgleordet lige præcis ”mangfoldighed”. Vi har alle forskellige smag, forskellige præferencer og forskellige behov. Derfor er det helt essentielt, at det aarhusianske kulturliv er mangfoldigt og kan tilbyde fantastiske oplevelser til os alle. For det er ikke os som politikere, der skal diktere, hvad god kultur er. Den følelse skal komme indefra en selv. Der skal være frihed til forskellighed.

Et mangfoldigt kulturliv indebærer, at der er plads til alle. Det indebærer, at vi skal have et lige så stort fokus på de brede, folkelige kultur- og idrætsaktiviteter som på

de professionelle aktiviteter. Vi skal kunne levere rammer i topklasse for den danske eliteidræt, men ikke på bekostning af den almene aarhusianers muligheder. I Venstre tror vi på, at vi kan få de to komponenter til at gå hånd i hånd. For eliten er rundet af bredden, og bredden spejler sig i eliten. Med andre ord: De er afhængige af hinanden. Derfor skal den kommunale ressourceindsats være balanceret mellem eliten og bredden.

I Venstre vil vi arbejde for, at det aarhusianske kulturliv bliver både kendt og anerkendt. Ikke blot i Danmark men også i Europa og i resten af verden. Det er store ambitioner, men Aarhus har potentialet til at realisere det. Aarhus er Jyllands

hovedstad, og det må vores kulturliv gerne gå ind og understøtte. Vores store fyrtårne som Den Gamle By, Moesgaard og ARoS danner allerede et rigtig godt grundlag for at sætte Aarhus på de store kort. Disse kulturinstitutioner skal vi fortsat anerkende og respektere for deres kompetencer og inspirerende tilbud. Samtidig med dette skal vi turde at drømme stort og tænke i nye baner, så Aarhus forbliver en kulturel foregangskommune.

Coronapandemien har været katastrofal for vores kulturliv i Aarhus. Det har været en tid præget af aflysninger, nedlukninger og restriktioner. Hvad Corona-tiden har lært os er dog lige netop, hvor vigtigt det er at have et mangfoldigt kulturliv. Vi

mennesker har brug for at blive inspireret og få sanserne sat i spil. Vi har brug for at blive udfordret, og vi har brug for den energi, som kulturen giver os. Alt for længe har dette ikke været en mulighed - men nu er vi på vej mod bedre og lysere tider. Derfor vil vi i Venstre gøre alt, hvad vi kan for at stimulere det aarhusianske kulturliv, så vi inden længe igen kan samles omkring alt det, der gør os glade. Vi skal skabe gode rammer for de aarhusianere, der deltager i foreningslivet, dyrker hobbybetonet idræt, spiller musik, laver skabende kunst og så videre. For kulturen skal aktivere så mange af os som muligt. Vi trænger til at være sammen igen på nye, spændende måder. Det er lige netop dét, som kulturen kan: Den bringer mennesker sammen i et fællesskab af oplevelser.

Primære fokuspunkter:

- **Primært: Budgetmodel for idræts- og foreningsfaciliteter**
- **Aarhus som førende eventby / det er aktiv erhvervspolitik**
- **Kulturen skal aktivere så mange som muligt**

Børn og Unge

Vores børn er det allervigtigste vi har. Derfor fortjener de den bedst mulige start på livet – og det gælder alle børn. Men børn er som bekendt ikke ens. De kommer ikke fra samme type familie. De har ikke alle de samme behov. Derfor er det vores fornemmeste opgave at styrke de aarhusianske daginstitutioner og folkeskoler, så de kan rumme børnenes forskelligheder. Tiden i institutionen og de spæde folkeskoleår er på mange måder børnenes første møde med den store virkelighed. Det er en tid, der kommer til at danne det fundament, som børnenes videre tilværelse bygger på. I Venstre har vi en vision om at alle børn og unge udvikler sig til glade og unge børn med en gnist i øjet og med mod på livet. Vores børn skal have lysten til at dygtiggøre

sig, uanset hvilken vej de senere vælger i tilværelsen. Netop derfor er det så vigtigt at vi skaber de bedst mulige rammer for vore børn. Det er vi i Venstre parate til at levere på. Sikker skolevej og trafiksikkerhed også for børnene og deres familier burde stå højt på alles agenda og jeg kan garantere at det fortsat står højt på Venstres agenda – det er vigtigt for det enkelte barn, for sikkerheden, for klimaet og for sundheden! I Venstre håber vi at S og Borgmesteren er med på at prioritere dette område op – det kræver handling og økonomi.

Konkrete fokuspunkter:

- **Primært: Gode fysiske rammer / indeklima og læringsmiljøer skal være up-to-date**

- **Idræt og bevægelse skal være en naturlig del af skolen og undervisningen**
- **Styrkelse af forældresamarbejdet og mere selvbestemmelse i institutioner og på skoler**

Erhverv - Teknik og Miljø

Venstre har for længst gjort opmærksom på de alvorlige ubalancer, der er i den kollektive trafiks økonomi. I budgetudspillet gør borgmesteren også opmærksom på

disse udfordringer. Et beløb på mindst 45 millioner kroner ekstra bliver nævnt som nødvendige for at opretholde det nuværende serviceniveau, altså de buslinjer og afgange, vi kender i dag.

Så virker det ret besynderligt, at borgmesteren mener, at man kan få selv samme serviceniveau for kun 30 millioner kroner.

Går et byrådsflertal med på den idé, kommer Teknik og Miljø – efter Venstres opfattelse - til at fremlægge en ny trafikplan, som medfører indskrænkninger i buskørslen.

Det kan ikke være anderledes, når man vil opføre sig ansvarligt. Men det er det modsatte af, hvad Venstre har foreslået til budgetforhandlingerne – nemlig at man satser

på at styrke den kollektive trafik, også i oplandet til Aarhus. Det ville der være god klimatænkning i.

Borgmesteren er også opmærksom på, at plan- og byggesagsområdet står overfor store udfordringer. Midlertidige bevillinger falder bort i de kommende år, mens antallet af sager stiger.

Teknik og Miljø har opgjort et behov for at tilføre 17 millioner kroner årligt fra 2022, og mere endnu i årene derefter, blot for at kunne videreføre de aktuelle budgetter.

Borgmesteren byder ind med 10 millioner kroner – og så kommer vi jo ikke i mål.

Tværtimod vil sagspuklerne vokse, og sagsbehandlingstiderne igen blive for lange.

Venstre har fokus på erhvervslivets vilkår og på erhvervsvenligheden – derfor har vi et fortsat fokus på at sagsbehandlingstiderne skal være korte/kortere.

Aarhus kunne godt ligge bedre i forhold til, hvad vi tilbyder erhvervslivet. Det viser sig gang på gang – senest i Dansk Industris store erhvervsklimamåling, som blev offentliggjort i sidste uge. Her fik Aarhus en "flot" plads som nummer 69. Når jeg siger "flot", er det fordi det trods alt er bedre end for fire år siden. Der lå Aarhus nede som nummer 85. Så "flot", men ikke godt. Det kan sagtens blive bedre, hvis vi vil. Vi skal have et skarpt fokus på iværksættere og erhvervsvenligheden – det er vigtigt at

huske på at konkurrencen er hård og Aarhus kan ikke læne sig tilbage og hvile på laurbærrene.

Derudover ligger der fortsat gode muligheder i at optimere data i BBR-registret. På den måde kan Aarhus Kommune få flere af de penge i kassen, som man faktisk har ret til, og som vi mangler nu.

Budgetudspillet videresender igen en regning fra forhandlingerne mellem KL og regeringen. Det sker, når man indarbejder besparelser på konsulenttydelser for i alt 45 millioner kroner om året. En stor del af besparelserne skal findes på anlægsområdet.

Her bruger vi som bekendt en lang række dygtige specialister fra de rådgivende ingeniørvirksomheder og lignende. Det er ikke rationelt at forsøge at løse alle disse opgaver selv i kommunen.

Sidste år var det ca. 10 millioner kroner årligt, der blev fjernet fra Teknik og Miljø anlægsbudgetter. Nu er det mindst halvanden gange det, som lægges oveni.

Borgmesteren vil gerne tale om at spare på konsulenter, om insourcing af opgaver, og om at lade kommunens medarbejdere løbe endnu hurtigere.

Når man åbner vinduet til den virkelige verden, bliver resultatet at vi eksempelvis kommer til at bygge mindre, og i en dårlige kvalitet end nødvendigt. Det er brandærgeligt, at borgmesteren og hans afdeling forsøger at snakke problemet væk ved at henvise til forskellige fantasifulde idéer, som kan hjælpe på problemet. I en herværende avis er en økonomiprofessor den 9. september 2021 citeret for at kalde borgmesterens forslag om at spare på konsulenterne for et "komisk papir-regnestykke indhyllet i røgslør og politiske dagsordener" og "Det her handler mere om valgløfter og politik end realiteter". I Venstre kan vi godt forstå at der er nogle der tænker sådan og vi mangler stadig at høre de valide begrundelser for at man kan indregne den besparelse som borgmesteren foreslår og forsvarer. Citat: "Jeg mener, at det absolut

er realistisk at finde pengene på området. Det er ingen let opgave, men den kan løses” -siger Aarhus’ s borgmester i Stiften den 9. september 2021.

Til sidst – på dette felt - et vigtigt forslag, som endnu ikke er indarbejdet i budgettet, selvom det er fremsendt tilbage i maj måned.

Østjyllands Brandvæsen har over en årrække arbejdet med en hel nødvendig modernisering af brandhanerne i Aarhus. Selskabet mangler 18 millioner kroner for at komme i mål. Det er penge, vi skal finde, så borgerne i alle dele af Aarhus er dækket af det nødvendige beredskab. Det følger i øvrigt også af Beredskabsloven, så det er bare med at komme i gang.

Venstre vil skabe de bedste betingelser for det aarhusianske erhvervsliv

I Venstre i Aarhus Kommune har vi en ambition om endnu bedre velfærd i Aarhus. Vi har store ambitioner på vegne af blandt andet vores børn, vores ældre, vores udsatte borgere og klimaet. For at indfri disse ambitioner er vi nødt til at gøre samfundskagen endnu større, så vi også har midlerne til nå vores mål. I Venstre er vi ikke i tvivl om, hvor der skal sættes ind, hvis vi skal få råd til endnu mere velfærd: Vi skal skabe de bedst mulige betingelser for det aarhusianske erhvervsliv.

Coronakrisen har taget hårdt på vores erhvervsdrivende. Selvom nogle virksomheder har klaret sig igennem de lange nedlukningsperioder, har andre måtte tage

konsekvensen og dreje nøglen om. Nogle kæmper endda stadig for at holde sig oven vande. Det er hårde tider at drive en erhvervsvirksomhed i. Ikke kun i Aarhus men i hele Danmark.

I Venstre Aarhus ser vi det som en af vores vigtigste opgaver at styrke rammerne for vores erhvervsliv. På den måde kan vi skabe de bedst mulige betingelser for fremgang og vækst til gavn for alle. Ved at investere i vores erhvervsliv, investerer vi også i vores fælles velfærd. Dét er økonomisk ansvarlighed.

For os i Venstre er det dog helt essentielt, at vi også investerer grønt. Den grønne omstilling er fremtiden. Den skal vi gribe. Derfor har nedenstående liste markante grønne ambitioner, som vi håber, at der kan findes bred opbakning til. Ikke kun

blandt politikere men i særdeleshed også i erhvervslivet. For vores erhvervsfolk vil altid være dem, der har den bedste føling med, hvad der virker, hvad der mangler, og hvordan vi kan løse det. Derfor ønsker vi i Venstre den brede dialog og det brede samarbejde. Det er vejen til en succesfuld grøn omstilling og et aarhusiansk erhvervsliv i topklasse.

Fokuspunkter for V

- Primært: Fokus på klima, klimatilpasninger, bæredygtighed og grøn innovation
- En styrket grøn infrastruktur til gavn for erhvervsliv, borgere og kollektiv trafik i hele kommunen og med et specifikt fokus på oplandet
- Lytte aktivt til erhvervslivet / netværksfora

Afslutningsvis:

I Venstre savner vi fortsat tiltag til at arbejde med konkurrenceudsættelse og andre former for samarbejde mellem offentlige og private aktører. Er det virkelig allerede passè i landets næststørste kommune fordi man af idèologiske årsager er imod?

Lad os sikre rammerne for byens udvikling. For med udvikling kommer vækst og med vækst kommer velstand.

Det kræver bystrategisk handlekraft. Det kalder på et stærkt lederskab fra bystyret.

Et stærkt lederskab, som udviser rettidig omhu over for at få investeret i fremtiden, mens tid er. Det lederskab kan være os, hvis viljen og modet er der!

Vi skal tage ledelse på den grønne omstilling. Gøre det, ingen tror er muligt. Vores klare ambition er at udvise rettidig omhu for Fremtidens Aarhus – og vi håber, at byrådet vil være med på at løfte det ansvar gennem en budgetaftale som har fokus på at sikre rammerne for Fremtidens Aarhus.

Tak for ordet.